

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 77. NO. 77.

CLEVELAND, OHIO. PETEK, 26. SEPTEMBRA 1913.

VOL. VI.

Mostno novica.

Politični boj v mestu se že bliža. Razni nasprotniki sedajne vladajoče stranke so na delu.

NAJSLABŠE MESTO.

—Politični boj se že bliža. Prvi strelji so padli ta teden, ko je začela republikanska stranka očitati sedajni demokratični vladar, da prav nič ne skrbi za mesto. Republikanski kandidat za župana Harry Davis, je razposlal vsem volivcem pisma, v katerih jih prosi za milodare za njegov politični boj. Če bi vse vrjeli, kar politični nasprotniki prinesejo na dan o sedajni mestni vladi, bi bil Cleveland najslabše mesto na svetu. Ceste so vse razbite, nikjer se nič ne popravlja, mesto zanemarljivo bolnišnice in grdo ravna z bolniki v mestnih bolnišnicah, telefonska služba v mestu je najslabša na svetu, vendar se mesto ne briga, da bi kaj naredilo v tej smeri, mostov, za katere je denarja dovolj, ne gradijo, ostanki je del in gnoj se ne pobira, pač pa leži cele mesece na dvoriščih. Vse to predbacivajo mestni vladi. Najhuje pa se pride. Kakor znano, ima mesto precejšno oblast nad družbo cestne železnice. Witt, komisar za železnico, skuša, da ustreže kar najbolj občinstvu, da kar hitro vozijo, da so vozovi čisti. S tem seveda pripravi uslužbencem na karah mnogo "sitnosti", ker se morajo natančno držati navodil. Uslužbenci podpihovani od kompanije, ki vleče na republikansko stran, so se začeli sedaj baš pred volitvami puntati in mislijo s tem mnogo škodovati sedajni administraciji. Baje dobimo v Clevelandu še štrajk uslužbencev cestne železnice. Resnica je to, da imajo uslužbenci precej trdo delo, če se hočejo natančno ravnati po mestnih postavah, in da je plača nekaterih tako urejena, da ne morejo zaslužiti dovolj. Glavna stvar pri tem pa je, da kompanija podpihuje sama svoje ljudi v prid republikanske stranke. Okoli 1. oktobra se začne resni politični boj v Clevelandu.

—Pratike iz starega kraja so prišle. Dobite jih v našem uradu po 10 centov komad, s pošto 12 centov.

—Starišem Skube je umrl sin Frank, starišem Becjan mrtvorojenec, starišem Glinšek hčerka, starišem Kramar sin sin Albin.

—Umrl je v Lakeside hospital Geo. Oblak, 50 let star. Zavarovan ni bil pri nobenem društvu.

—Umrl je Ignac Majer, star 29 let, za sušico. Zapuščica ženo in dva otroka. Bil je član dr. Srca Jezusovega in št. 7. S. D. Z.

—V City Hospital je umrl John Klinc, star 29 let. V starem kraju zapuščica ženo. Ni bil pri nobenem društvu.

—Sestra pokojnega Rev. Smrekarja prosi, da če kdo ve za izdajo Prešernovih poezij, last njenega ranjkega brata, da bi bil tako dober in bi ji vrnil to knjigo. Zginila je župnišča, kakor je zginilo vse drugo. V to izdajo Prešernovih

poezij, je ranjki gospod napisal marsikako opazko, ki je sestri draga in bi rada dobila to knjigo nazaj za spomin.

—Vsi tisti, ki so vzeli prve državljanske papirje na ali po 27. sept. 1906 in so njih popirji že sedem let stari, lahko se vložijo prošnjo za drugi državljanski papir do 27. sept. t. j. v soboto. Urad county clerka v novem sodnijskem poslopu bo radi tega odprt v soboto cel dan. Kdor hoče torej prvi ali drugi državljanski papir, naj pride v soboto popoldne. Po novi postavi od 27. sept. ne veljajo več prvi papirji, ki so bili vzeti po 27. sept. 1906 in so že sedem let stari. Vsi prvi papirji pa, ki so bili vzeti pred 29. sept. 1906. so še vedno veljavni.

—Kakor čujemo je v četrtek zjutraj ubilo dva Slovence v takozvani "pajp" tovarni. Natančneje o tem še ni znano.

—V Clevelandu je precej začela razsajati davica (difterija) med otroci. V enem bloku na Grand ave. je zbolelo petnajst oseb, ker starši niso pazili na otroke, s kom so občevali. Sedaj stoji tam policist, ki vedno pazi, da bolni otroci ne pridejo v dotiko z zdravimi.

—Cleveland živi sedaj v znamenju mošta. Na vseh krajih, kjer je kak podjeten vinski prijatelj, se stiska sladko grozdje in pripravlja za odposiljatev. Grozdje je letos izvanredno sladko, toda tudi precej drago, in velja tona navadnega grozdja do \$45.00. Kakor je znano, zalaga Cleveland več kot polovico slovenskih naselbin po Ameriki z dobri vinom, in rojake po Zjedinenih državah, ki hočejo imeti dobro kapljico za zimo, opozarjamo na oglase vinskih trgovcev v našem listu. Kdor se bo obrnil na nje, bo gotovo poceni in pošteno postrežen.

—Poročajo nam naši delegatje iz Pittsburgha, da konvencija dr. sv. Bargare dobro napreduje. Delegatje iz vseh krajev imajo mnogo poročil in naredili bodo mnogo koristnega dela za organizacijo. Zapisnika konvencije pa še nismo dobili v roke.

—Skupni nastop raznih narodov ob priliki Perryevé parade, bo gotovo obrodil svoj sad. Pokazalo se je, koliko narodov je v Clevelandu, in kako veliko večino imajo v Clevelandu. Prvi sad tega skupnega nastopa in dokaza velike moči tujih narodov v Clevelandu, posebno Slovanov, je dejstvo, da je mesto razširilo svoj urad za naseljence. Včasih so novodošlece neprestano goljufali in izkoriščali, ko so prihajali v Cleveland. Temu je sedaj konec, in vsak naseljencek pride v Cleveland iz starega kraja, je pod posebnim mestnim varstvom, in mesto skrbi za vsakega posameznika, da pride na svoje mesto. V raznih mestnih uradih dobivajo službo ljudje, ki so zmožni več jezikov, da se lahko pomenijo z vsemi, in moralni uspeh skupnega nastopa raznih narodov se bo v bodočnosti še bolj pokazal.

—Po vojni. V grški cerkvi v Trstvu se je vršilo v nedeljo dopoldne slovesno zahvalno opravilo, ker je končno sklenjen mir na Balkanu in svečani rekviem za padle grške vojaške. Slavnosti se je udeležil grški generalni konzul Varatas in poveljnik grške kraljeve jahte "Amphitrite" fregatni kapitan Bulgaris z dvema stotnijama svojega moštva in skoraj vsi člani grške občine v Trstvu. Isti dan popoldne je zapustila kraljeva jahta tržaško pristanišče in odpeljala v Prej.

Ni blazen.

Morilec Hans Schmidt v New Yorku je vodil tudi poslovni urad za ženitev. Neprestana nova odkritja.

SE HLINI.

New York, 25. sept. Rev. H Schmidt, znani duhoven in grozni morilec, je bil v resnici vosestranski človek. Policija je sedaj dognala, da je vodil žentibni urad v Jersey City, N. J. Mož, ki je to izdal policiji je povedal, da je duhoven, kadar se je vozil v Jersey City, vedno si nadel napačno brado, in ko se je peljal v New York nazaj na svojo farno, si je brado zopet znebil. Tudi tedaj, ko je nosil razsekane dele trupla umorjene deklice, je bil preoblečen z napačno brado, in sicer je imel brado na sebi ko je nosil kose trupla v vodo, ko se je pa vračal, je bil brez brade.

Razni, posebno katoliški listi, so hoteli trditi in so prineli v javnost, da je Rev. Hans Schmidt blazen. Včeraj so ga preiskali trije najboljši zdravniki in mnenje vseh treh je bilo, da je Rev. Schmidt pri polni pameti! Morilec blaznost samo hlini. Vsi trije zdravniki so izvedenci za blazne. Prišli so k njemu v ječo in začeli izpraševati: V slabem položaju se nahajate, reče prvi zdravnik. Znano mi je, odvrne duhoven. Ali se kaj kesate svojega delanja? vpraša zdravnik. Nič, odvrne duhoven, ker to je stvar med menoj in Bogom. Samo Bog ve, kaj sem storil. Rad bi kmalu umrl.

Ta zdravnik je primerjal Schmidta s podgano, katero so ugnali v kot, in ki se nikakor ne more premakniti. Zgleda ravno tako kot pri cerkvenih opravilih v cerkvi. Dr. Branth je pregledal duhovnovo močgane, oziroma jih je preiskal. Izjavil se je, da njegov možgan je popolnoma redno delujoč. Dr. Horn se je izrazil, da niti glava niti obraz morilca ne kažejo kakega posebnega nagnjenja k zločinu. Glavne lastnosti morilca so: Skrivnja, previdnost, veselje do boja in veselje, da bi naredil kaj novega. Dr. Horn se je izrazil, da je Schmidt premeten in hinkovski, toda popolnoma pri zdravi pameti. Zdravniki so dognali, da je ena stran Schmidtovega obraza daljša kot druga, toda iz tega se nikakor ne more sklepati blaznost. Danes je prišla v ječo nekako dobro oblečena ženska s košaro polno dobrega sadja. Izjavila se je, da izročijo sadje Schmidtu. Svojega imena ni hotela povedati. Pokrajinski pravnik Delahanty se hoče še enkrat prepričati, če je Schmidt blazen ali ne. Najel je dva najslavnjša zdravnika za blaznost, ki jutri preiščeta morilca. Od te preiskave bo odvisna tožba proti Schmidtu, če je svoje delo naredil v blaznosti ali pri zdravi pameti. Policijski inšpektor Faurot, ki je prvi zvaljal morilca, je bil od policijske oblasti odklikovan z vsemi častmi, ki jih more dobiti policist od gosposke.

Vsak dvom, da Schmidt ni bil duhoven, ali da oblast nima pravega morilca, je bil včeraj odstranjen, ko je spoznal Schmidta Rev. Francis Markert iz Techny, Ill. Spoznal ga je kot svojega mladinskega prijatelja. Rev. Markert je na potu v Nemčijo, in je pred odhodom obiskal Schmidta v ječi. Vprašal ga je, če ima kaj sporočiti svojim starišem, narkar je Schmid rek: Nič, samo moje mater pozdravi!

John Trodthamb, natakar v hotelu Astorija, je policiji po-

Farmarske banke.

Kongres svetuje farmerjem naj ustanovijo svoje banke, da tako preprečijo upliv borze.

DENAR ZA ZEMLJIŠČE.

Washington, 26. sept. Kongresmeni se zelo zanimajo za farmarske banke. Danes so farmerji glede denarja precej odvisni od velikih spekulantov z denarjem, in če nastane slučajno kriza, farmer nikakor ne more priti do denarja, ker denar, kadar je enkrat v rokah Wall St. ali v rokah borze, ne pride z lepa več v farmerjeve roke. Kongresmeni silijo farmerje, naj ustanovijo sami svoje banke s svojim kapitalom, da tako postanejo neodvisni od denarnih mogotcev. Med farmerji vlada zanimanje za enake banke, in pričelo se je že živahno gibanje na tem polju. Treba pa bo kmalu obdelovati več sveta v Zjed. državah, ker prebivalstvo se silno množi, draginja pa je čimdalje večja. Baš kar je vlada Zjed. držav neposredno podprala krompir s tem, da je prepovedala uvoz krompirja iz otokov, ki so v angleški posesti, nadalje iz Nemčije in Avstrije, odkoder se ne sme nobenega krompirja uvažati. V teh deželah je dobil krompirski sadež neke vrste bolezen, in če se zanesemo, lahko dobe isto bolezen naša krompirjeva zelišča in sadeži. Posledica tega bo, da se morajo Zjed. države zanesti popolnoma na svoj lastni pridelek, in ker slednji letos ni posebnito bogat, bo seveda krompir letos jako drag.

—V Cleveland prihaja dan zadnevom več ljudi iz stare domovine, tako da vsi niti dela ne morejo dobiti. Krivi so temu tukašnji rojaki, ki vabijo ljudi iz stare domovine sem. Najprvo bodi povedano, da postava prepoveduje vabiti kakega človeka iz stare domovine sem pod pretezo, da se mu tukaj delo preskrbi. Drugič pa nihče ne ve, kaj pride, in ob silnem naseljevanju sedajnega časa lahko doživimo, da bo nekaj naših rojakov brez dela. Zatorej pa svarimo rojake, naj nikdar ne preveč ne vabijo ljudi iz stare domovine, pač pa naj gledajo, da dobijo sami vsi stalno delo in se pripravijo mogoče za hujše čase kot so danes.

Umrl je v Ljubljani sin spoštovane rodbine Trškanovih, Anton Trškan, posestnik, v rani mladeniški dobi 26. let.

vedal, da je videl ravno takega človeka kot je Schmidt že nekaj dni pred umorom korakati z neko deklico proti najetemu stanovanju na 3. aveni. Mož in deklica sta šla v gostilno, in tam je deklica nagovala neko streljajo, naj ji da pive za duhovna. Za kakšnega duhovna? je vprašala začudena streljajka, narkar je deklica odgovorila: Za onega tam z brado. On je duhoven v New Yorku in me kmalu poročil 28. avgusta so trije moške sledili tej osebi, ki je zopet korakala z deklico proti gozdu. Tam je zagrabil moško deklico za vrat, toda jo je pustil, ko mu je rekla, da bo kričala na pomoč.

Ko je drugi dan prišel brado tam z hotel Astoria, so ga vprašali, kje ima svojo spremeljalko, in je odgovoril, da se je odpeljala v Nemčijo s parnikom Imperator.

Nemir na Balkanu.

Grške čete nepristano koljejo in ropajo pa južni Albani. Bulgari in Turki proti Grkom.

KOLERA V RUMUNIJI.

Dunaj, 25. sept. Kakor se poroča sem iz Alvoné, ki je glavno albansko pristaniško mesto, so grške čete zasedle ameriško misijonsko postajo v Gorici v Albaniji ter jo proglasili za svojo last. Tu se je poučevalo kakih 100 albanskih deklet, Grki so zaprli tudi večje število Albancev, ki so pred kratkim se vrnilo iz Amerike v svoje kraje. Spustili so jih šele potem, ko so obljubili, da se bodejo pridruživši posebnemu gibanju, katerega namen je, južno Albanijo priklopiti Grčiji. Angleški konzul v Bitolju je energično protestiral v ime Amerikancev proti grškemu početju Ameriško šolo v Korici vodijo kongregacionisti, Amerikanci imajo tam osem učiteljev in učiteljic. Ameriški zastopnik v Carigradu je dobil naročilo, naj ukrene vse korake, da bodejo Grki spoštovali ameriško last in zavode.

Dunaj, 25. sept. Iz dobro poučenih krogov v Carigradu se trdi, da bodejo Bulgari in Turki skupno nastopili proti Grkom, če slednji ne bodejo takoj podpisali mirovnih pogojev, katere jim nudi Turčija. V Carigradu se še mude bulgarski mirovni odposlanci, ki delajo novo mejo med Turčijo in Bulgarijo. Posvetovanja se vršijo jako počasi, ker nobena stranka neče odnehati. Trdi se tudi, da vlada med mlado in staro Turko velik preprič, in da je v Drinopolju prišlo že do ponovnih spopadov med turškimi vojaki. Enver bej, ki je zapovednik Drinopolja je postrelil že več staroturških častnikov, in je odslovil mnogo moštva.

Bukarešt, 25. sept. Tu se je jako razširila nevarna kolera. V enem mesecu se je prikazalo 1137 slučajev kolere. Vse bolnike imajo v posebnih prostorih in oblasti so odredile najstrožje navedbe, da se kolera ne razširi med prebivalstvom v mestu ali po deželi.

Srbski kralj je izdal manifest, v katerem se zahvaljuje narodu za hrabrost v prestanih vojskah ter obljubuje, da bo delal z vsemi močmi, da Srbija popravi to, kar je zamudila z vojsko. Predvsem je treba misliti na ureditev gospodarskega položaja. V novih pokrajih je treba napraviti mir. Nove pokrajine pridejo za gotov čas pod vojaško oblast. Srbiji je Francija potrdila 250 milijonov posojila. Najprej bo Srbija uredila kmetijske razmere, potem pa začne ustanovljati v novih pokrajinah potrebne šole, katerih dosedaj tam sploh ni bilo.

DENARJE V STARO DOMOVINO POŠILJAMO:

50 kron	za	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron	za	40.90
300 kron	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.25
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.00

Postarinar je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vlnarja odbitka.

Nale denarne poljaitve izplačuje c. kr. poštni hranilni urad v 11 do 12 dneh.
Denarje nam poslati je najpriljše: do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem plinu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ALI PODRUŽNICI
8104 St. Clair ave., N. E.
CLEVELAND, O.

Konvencija SSPZ.

12. seja, ponedeljek 16. sept. Konvenčni predsednik otvoril sejo točno ob 8. uri dopold. Citajo se imena delegatov in gl. odbornikov; navzoči vsi.

Čita se zapisnik 11. seje. Gl. blagajnik predloži brzojavno poročilo o smrti člana dr. št. 80. v Hermenie, Pa. Fr. Gradišer, ki ga je v premogloku ubilo. V znak sožalja vstanejo vsi raz sedežev.

Nadaljevanje s pritožbami društe. Št. 8. poroča bolniku F. Karriž. Ta član je bil bolan na očeh, imel je trahomo, in je nevarnost, da se mu bolezen zopet vrne. Prosi konvencijo, da bi kaj ukrenila glede njegovega zdravljenja. Gl. odboru se nalaga, da posreduje s pomočjo Zvezinega zdravnika, da se dobi dober zdravnik v kakem kraju in ozdravi omenjenega člana. Sprejeto.

Št. 84. vpraša radi nenakazane bolniške podpore člana F. Raznožnika. Gl. tajnik se sklicuje na pomanjkljivost bolniške nakaznice.

Št. 90. poroča o članu Bradač, kateremu društvu ni priznalo podporo, ker se ni podvrgel društvemu sklepu. Članu Erazem Bradaču se da še enkrat priliko povreči se družbenem sklepu, da mu isto prizna podporo in mu jo gl. tajnik nakaže. Sprejeto.

Št. 97. prosi za opristev asesment v času štrajka. Ker se tak sklep ne strinja z državnimi zakoni, se sklene apelirati na vsa društva SSPZ. za pristovoljne doneske za štrajkujoče brate.

Br. Kužnik se pritožuje radi nekega dopisa v Glasilu. Zadeva se poravnava med br. Kužnikom in br. Smukom v splošno korist.

Plače gl. odbornikom ostano pri tem kot je druga konvencija določila.

Društvo št. 100 želi, da se ne voli v glavni odbor gostilničarjev, trgovcev in časnikiarjev; tej želji se pridruži še več društe.

Del. Marn vpraša, kako je to, da je bila bolniška podpora splačana kar trikrat povrsti na eno in isto nakaznico. Se vzame naznanje.

Sklep seje ob 12. uri.

13. seja, ponedeljek popoldne.

Konvenčni predsednik otvoril sejo točno ob pol dveh pop. Citanje imen delegatov in gl. odbornikov; navzoči vsi razen J. Hočvarja.

Čitanje pozdravov. Del. Ivanšek hoče imeti za došenje glede sumničnega primanklaju v času njegovega uradovanja. Tista pomota je bila slučajno narejena od strani nadzornega odbora. Konvencija mu izreče zaupnico in zahvalo za požrtvovalno delovanje.

Dalje poroča, da je imel po prvi konvenciji stroške s posiljanjem fotografij. Nekateri člani so mu poštino poravnali, a vsi ne. Ne poravnana svota znaša \$2.62. Konvencija mu ta znesek prizna in naroča gl. tajniku, da mu isto nakaže. Dalje mu Zveza dolguje še nekako svoto iz plače njegovega dela kot bivši gl. tajnik. Končeno se zjedini za odškodnino \$25.

Gl. odbornik Glojek vpraša če so gl. odborniki vpravičeni do 50c odškodnine za vsako sejo gl. odbora. Po debati se sklene izplačati 50c odškodnino od vsake seje gl. odbora.

Del. Jurak poroča sklep in željo svojega društva, da se trgovce ne sme voliti v gl. odbor. Poročilo se vzame naznanje.

Gl. odbornik Cvetković položi račun o stroških, ki jih je imel kot gl. porotnik. Račun se mu odobri.

Št. 12 prosi, da konvencija

Važen kongres.

V Philadelphiji se vrši v kratkem važen kongres, na katerem se bo posvetovalo o varnosti v premogovnikih.

NASELJEVANJE.

Washington, 25. sept. Proti koncu tega meseca se prične v Philadelphiji važen kongres, na katerem se bodejo posvetovali, kako se morejo v premogovnikih upeljati varnostne priprave, da se zmanjšajo številne nesreče, ki ugrabijo vsak dan toliko življenj premogarjev. Zvezina vlada bo odposlala na ta kongres več svojih izvedencev. Na kongresu bodejo imeli poseben premogovnik, umetno narejen, v katerem bodejo delali premogarji. Ta premogovnik bo imel vse varnostne priprave, in celo zvezino rešilno moštvo bo navzoče ter bo kazalo raznim odposlancem premogovnikov, kako se deli prva pomoč v prvem trenutku nesreče.

Naseljevanje iz Evrope v Ameriko se vrši čimdalje v večjem številu. Za vzgojo naseljencev se je dosedaj tako od strani zvezine kakor od strani državnih oblastij prav malo naredilo. Sedaj se je spomnila naselniška oblast, da mora skrbeti za posebno vzgojo svojih naseljencev. Zvezina vlada kakor tudi posamezne države bodejo odprle večje število takozvanih "večernih šol". Nameravajo tudi prirediti brezplačne šole za naseljence, v katerih se uči, kako se postane državljan. Vse te šole, ki jih mislijo že letos prirediti na naseljence, bodejo seveda brezplačne.

Nov poštni urad. Od 1. sept. posluje v Beli cerkvi na Dolenskem poštni urad.

kaj ukrene glede asesment, katerega jim je društveni tajnik odnesel, ko je pobegnil. Konvencija sklene, da družstvu priliko poravnati dolg, ki je nastal radi poverjanja društvenega tajnika, do 1. januarja 1914. Da se vse uravna naj društvo od slej plačuje dvojni asesment. Sprejeto. Ubelega poverjenca se ne sprejme več v Zvezo.

Sledi odmor 15 minut.

Št. 31. želi da bi se pravila tiskala poleg slovensčine tudi v hrvatskem jeziku. Če se pravila tiskajo tudi v hrvatskem jeziku se pričakuje napredek Hrvatov. Po debati se stavi predlog, da se tiskajo pravila v hrvatskem jeziku. K predlogu se stavi doatek, da se slov. angleška tiskajo posebej in hrvatsko angleška zase. Predlog z dodatkom sprejet.

Del. Urbanič pove želje svojega društva, da se v glavni odbor volji zavedne delavce in ne trgovce.

Del. Colnar poroča, da bi Zveza dala napraviti poslovne knjige za vsa Zvezna društva. Stavi se predlog, da napravi Zveza knjige za društva s priponbo, da se pusti društvom svobodno na razpolago nabavo knjig.

Del. Mahnič govori o inkorporacijah Zveze v posameznih državah. Vname se živahna debata. Iz debate je razvidno, da sedaj kaže, da ostane pri starem.

Sprejme se predlog o jednapravnosti žensk z moškimi člani.

Sprejme se predlog upeljati otročji odeleček.

O združitvi se bo razpravljalo na prihodnji seji.

Sklep seje točno ob pol 6. zvečer.

CLEVELANDSKA AMERIKA.
IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:
Za Ameriko.....\$2.00
Za Evropo.....\$3.00
Za Cleveland po pošti.....\$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejema.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Krainess) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABELS

Entered as second-class matter January 24, 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 77 Fri. Sept. 26/12 Vol VI.

Člani in prijatelji

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABELS

Za delavstvo.

Res je, da delavec danes v Ameriki teško shaja in še težje prihrani kaj za starost. To je za vse delavce enakega pomena, posebno še za Jugoslovane, kot za Srbe, Hrvatce in Črnogorce. Večina teh ljudi je brez poklica, navadni težaki, dinnarji, teško si sami poiščejo dela, in kadar pridejo do dela, mnogokrat igrajo tudi vlogo stavkokazov, ne da bi s tem nalahko škodovali stavarjem, pač pa ker ne vedo, kak posel opravljajo.

Tu v Ameriki imajo slab običaj, ki je silno razširjen, in to je oni apatični silni krik, ki ga vsak dan slišimo: Vsak za sebe! To je Amerika, prosta in svobodna zemlja! Pa ni tako. Zato pa morajo naši delavci opravljati najtežja dela. Pa to še ni vse. Še je mnogo drugih neprilik, ki našemu delavcu otežujejo njegovo sicer že itak revno življenje. Mnogo ljudi išče dela, kadar so brez njega, potem delavskih posredovalnic. Agenti jih pošiljajo po vse kraje Amerike, popreje ko so se dali od njih dobro plačati. Pa to še ne bi bilo tako veliko zlo. Agenti jih ne usmiljeno goljufajo. Mnogokrat jih pošljejo tja, kamor delavci ne želijo iti. Navadno pa jih pregovoriijo s tem, da je tam plača boljša in vsi življenjski pogoji veliko bolj ugodni.

Ko pride delavec na cilj svojega potovanja, takoj spozna, da je namesto v Michigan prišel v Oklahomo, kamor ni hotel, in o kateri državi se mogoče vedel ni. Znajde se na pustini, kjer postavljajo ali gradajo novo železnico. Brez denarja, namreč neznanje jezika, nepoznanje šeg in običajev, prime za trdo delo, ki mu nosi 15 centov na uro. Tu stamoje v razpadlih bajtah, leži na tleh na gnjili slami, ali pa v starih gnjilih železniških vozovih, polnih mrčesa in parazitov. Ponajvečkrat si mora sam kuhati, truden in zdelan, ali pa hrano po neprimerno visokih cenah kupovati od kontraktorjev. Včasih ti kontraktorji cele mesece ne plačajo delavcev, in če hoče delavec oditi, ga navadno ne poznajo, in če zahteva svojo plačo, ga z revolverjem preženejo iz kraja. Mnogi izmed naših čitatelevj je mogoče že sam kaj enakega doživeti.

V mnogih slučajih se tudi pripeti, da delavca štreždušni agenti pošljejo na štrajk, kjer neizkušeni delavec, ki nič ne ve, kaj je to, kaj se godi okoli njega, največkrat mora plačati brezsravno izkoriščanje agentov s svojim življenjem. Seveda, nesramnim delavskim pijavkam je to vseeno, kajti te duše bi za dolar prodale tudi kosti svoje matere, in kako ne bi prodal siromaka, ki je prišel iz stare domovine, in ki si ne zna pomagati. Mnogokrat se je že pripetilo, da so kontraktorji pokradli ponosni speče delavce vsega zaslužka, a potem so obrnili sum na kakega izmed njih, naktar so se delavci končno medseboj stekli in na-

končno zabavo svojih delodajalcev. Še huje je v krajih, kjer je štrajk. Kaj briga gospodarju, če pogine pri štrajku par stotin delavcev. On hoče štrajk zlomiti, in ne pomisli, koliko družin pahne s tem v največjo revščino. Če bi imeli ti gospodarji kako vest, tedaj bi najprvo zadovoljili svoje prve delavce, ki so jim s svojimi rokami pomagali nagrabiti toliko denarja. Koliko revnih delavcev, tujecev v tej deželi je bilo že postreljenih, ker so odšli na delo kot skabje, toda sami siromaki niso vedeli, kaj pravzaprav delajo.

Pogodba med Avstrijo in Združenimi državami.

Med našim slovenskim častnikarstvom se tupasem pojavi kak članek, ki bolje ali slabše nekoliko pojasni, kako se postane državljan Zdrženjenih držav. Včasih smo čitali že precej dobre razprave, katere so pisali razni ljudje. Nekateri so s polnim parom zagovarjali državljanstvo, pa je tudi takih vmes, ki temu naravnost nasprotujejo.

Take razprave pa nikdar ne škodujejo, le veselimo moramo biti, da jih imamo precej. Posebno če se tako vprašanja razpravljajo trezno in temeljito, ne pa da se samo gmadi pustolovne besede.

Mi smo bili vedno največji zagovorniki dejstva, da naj se Slovenci oprimejo vsake prilike, da čimprej pridejo do časti državljanstva Zdrženjenih držav. In še danes pri tem stojimo. Ako se nekoliko okoli sebe ozremo, vidimo, da ostane od 100 Slovencev, ki pridejo v Ameriko, skoro 50 za stalno tukaj. Nadalje, kdor opazuje naše življenje v tej ali oni naselbini, sprevidi, da od teh zadnjih ljudi se jih poroči najmanj 75 odstotkov ter tako prebivajo v novi domovini s svojo družino.

Resnica je, da v začetku, niti pet ljudi od sto nima misli ali sklepa, da ostane tukaj za vedno. Toda polagoma se privadijo te dežele, ki je svobodna in daje priliko napredovati, razne okolnosti, v katerih naši rojaki živijo, jih silijo, da ostanejo tukaj za vedno.

In ko vidimo, koliko našega naroda ostane tukaj, je teško pojmiti, zakaj se ti ljudje bolj ne zanimajo za državljanske ameriške pravice. Ne moremo trditi, če je deset odstotkov vsi slovenskih stanovalec Amerike ameriških državljanov.

Eden največjih vzrokov, da ljudje ne iščejo v večjih množinah državljanske papirje, je najbrž ta, ker ljudje ne poznajo pogodbe, ki je narejena med Avstrijo in Združenimi državami. Naši ljudje, ali vsa, dober del njih, še danes vedno mislijo, da jih čakajo hude kazni, ko se povrnejo v staro domovino, če postanejo ameriški državljan. Sliši se tudi, da kdor je ameriški državljan, da ne sme ostati doma več kot par mesecev in da ga potem preženejo. Da se take krive misli razpršijo in da se vsakemu natančno pojasni, kakšne razmere vladajo pri tem, priborimo v sledečem celo pogodbo, ki obstoji med Združenimi državami in Avstrijo glede ameriških državljanov.

Dne 1. sept. 1871. je bila narejena tozadevna pogodba med obema državama. Pogodbo so podpisali ameriški poslanik na Dunaju John Jay in avstrijski minister Friderik Beust.

Prva točka te pogodbe se glasi: Državljan ali podanik Avstro-Ogrske monarhije, ki prebivajo v Združenih državah severne Amerike neprenehoma skozi pet let, in postanejo v tem času ameriški državljan, se morajo smatrati od strani avstro-ogrskemu monarhije kot ameriški državljan, in mora avstrijska vlada napram njim tudi tako postopati. To velja tudi za tiste ameriške državljane, ki bi prebivali v Avstriji pet ali še več let, če so

pravilno skrbeli za podaljšanje svojega potnega lista. Ravno tako se to nanaša na one Amerikance, ki bi se nudili v Avstriji pet ali več let ter bi postali avstrijski državljan.

Iz tega sledi, da ima vsak človek, ki se naseli v Združenih državah, pravico, da postane državljan. Te pravice mu ne more nihče odvzeti. Od osebe same je odvisno, če se te pravice posluži ali ne.

Oseba, ki je postala državljan ene ali druge države (Amerike ali Avstrije) more biti kaznovana, pa ne radi tega, ker je postala državljan druge države, pač pa radi zločinov, ki jih naredi prej ko je postal državljan, zločinov, ki se tičejo vojaške službe. Kakšni so ti slučaji, pojasnimo tukaj.

Točka druga avstro-ameriške pogodbe pravi, da Avstrijec, ki je postal ameriški državljan, in je odšel iz Avstrije, ko je bil poklican k vojakom in ni spolnil svoje vojaške službe, se kaznuje v slučaju, da pride domov. Toda oni, ki je odšel od doma, predno je dobil poziv na nabor, ne more biti kaznovan, če se vrne domov in če je medtem postal ameriški državljan. Oni, ki služijo v armadi, ali ki se nahaja doma na dopustu, in gre medtem v Ameriko, se tudi kaznuje, četudi je postal državljan. Tako kaznen se mnogokrat ali skoraj v največ slučajih odpušči, kaznen se pa ne odpušči nikdar, kadar je izdano mobilizacijsko povelje ali če je zbruhnila vojska v Avstriji. Ako pa človek, ki je bil že pri vojakih in se nahaja doma na nedoločenem dopustu, in gre v Ameriko, predno dobi poziv, da mora zopet k armadi, ali spada med rezerviste, predno je razglašeno mobilizacijsko povelje ali je zbruhnila vojska, ne spada pod nobeno kaznen, niti ni obvezan, da še kdaj služi pri avstrijski armadi, če je medtem časom dobil v Ameriki državljanstvo.

Naših ljudi je na tisoče, katerih se ravno ta točka tiče. Ako je n. pr. mlad človek zaposlil Avstrijo predno je dobil poziv k vojakom, in je postal ameriški državljan, ko se vrne domov, ne samo, da ne sme biti kaznovan, njega niti na službo v armadi ne smejo poklicati. Oproščen je vse vojne dolžnosti. Ravno tako, če odide od doma, ko je že služil v armadi, toda predno je izvršil obojne vaje, ter se vrne domov kot ameriški državljan, njemu ne samo ni treba več služiti ter niti kaznovan ne sme biti. Tak človek nima nobene obveznosti do Avstro-Ogrske. Jako važna je tudi točka četrta te pogodbe.

Izseljenec ene države, ki je postal državljan druge države, se pri svojem povratku v svojo prvotno domovino, ne sme siliti, da postane državljan svoje prvotne domovine, toda če človek sam hoče opustiti državljanstvo druge države, mu je dovoljeno, in postane zopet državljan svoje domovine, ne da bi mu bilo treba bivati določen čas v svoji prvotni domovini.

Torej ta točka pravi, da oblasti v Avstriji ne smejo nikogar siliti, ki je postal državljan v Ameriki, da postane zopet avstrijski državljan. Če pa to želi, tedaj lahko postane takoj državljan, ne da bi mu bilo treba kaj prositi ali kaj posebnega narediti.

To so največje točke avstro-ameriške pogodbe o državljanstvu in vrjamo, da smo marsikateremu kaj pojasnili, kar mu dosedaj ni bilo jasno.

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Vlomi v Lužarjih pri Vel. Laščah so neznani tatovi pri branjevcu Skrbcu vlomili in odnesli 50 K. denarja in nekaj blaga, pri posestniku Zakrjašku pa nekaj obleke in zlatnine.

Velik požar. V Logu pri Mokronogu je na kozolcu posestnika Zurca nastal ogenj, ki se je hitro razširil po raznih splotih in je napravil škodo do 60.000 kron. Zavarovalna svotiča znaša samo nekaj nad 7000

kron. Sodi se, da je vzgala zlobna roka.

Požar v Šturjah. Dne 7. sept. je pogorel hlev s mrvo posestniku Fr. Rajerju. Požar so opazili šturski dijaki. Zažgali so pa romarji, ki so bili namenjeni v Log pri Vipavi in so na šupi prenočevali. Živino so vsi rešili, pač pa pogrešajo štiri romarje in se še ne ve, kam so prešli. Ogenj so pogasili trdnjavski topničarji s pomočjo brizgalnic iz predilne tovarne. Čudno, da šturska občina nima svojih ognjegasev.

Obe nogi si zlomil 60letni posestnik Jakob Pernuš iz sv. Ane. Sekal je hrast, raz katelega je padel in pri tem zadobil zgoranje težke poškodbe. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano.

Suha strela je udarila v kozolec posestnika Jer. Drahslerja v Senčurju ter ga tako razbila, da so trske in trami daleč naokrog ležali.

Nečloveškega očeta Francea Tepina iz Gorenj pri Primskovem, o katerem smo zadnjič poročali, da je svojega 2 letnega sina takorekoč razrezal „qdvredli“ so orožniki v zapor deželnega sodišča.

Umrli je v Ljubljani gospa Mici Podkrajske, roj. Kastelic, inženirjeva soproga, po kratki mučni bolezni na posledicah poroda.

Umrli je bivši tovarnar in posestnik parne pekarne g. Julij Kanž, nekoč imetnik lepega premoženja, ki je pa pred več leti prišel v konkurz.

Esad Paša na Bledu. Te dni je prišel znameniti branitelj Skadra, Esad Paša s spremstvom (4 dame, mali fantek in en zamorec) na Bled in se je nastanil v hotelu „Louisenbadu“.

ŠTAJERSKO.

Drobne novice. Iz Soštanja. V sredo ponoči je udarila strela v kozolec posestnice Marije Košan v Družmirju in ga užgala. Kozolec je v kratkem času zgorel. Škoda je nad 3000 kron, zavarovalnina pa znaša 1200 kron. — Toča je grozovito pobila okoli Feldbacha na Vzhodnem Štajerskem. Dreve je skoro čisto golo, poljski sadeži vsi zbiti. Toča je pobelila celo krajino, da je bila kot pozimi. — Umrli je v Gradcu najstarejši mož v mestu, posestnik Pavel Dirnboeck, 101 leto star. — V Smihelu pri Lestanju je prevzel šoštanski zidarSKI mojster Kumer pri nekem posestniku zgradbo gospodarskega poslopja. Odstranil so pa prehitro pod novim obokom opore, obok se je vsul in enega zidarja težko, druge pa lahko ranil.

Iz Rajhenburga. Pri posestniku Kozoletu v Stolovniku je udarilo in zgorela so vsa poslopja do tal. Škoda je zelo velika.

Nova bolezen. V Ilirski Bistrici in v okolici pojavila se je neka nova vrsta bolezni. Bolnika prime nenadoma huda driska, obenem pa prične bruhati. To stanje traja 6 do 12 ur, na kar je kriza prestana. Skoraj v vsaki hiši se nahaja več bolnikov.

PRIMORSKO.

Potniki napadli parnik. Ko je priplul parnik „Sava“, last Ungaro-Croate iz Lovrane v Volosko, je čakalo v Voloski 200 potnikov, ki so bili namenjeni na Reko, kjer je bil semjenj. Parnik je pristal in potniki so hoteli vstopiti. Ker pa je bilo na parniku premalo prostora, jih kapitan ni hotel vsprejeti. Potniki so navalili na most in udarli na parnik s silo. Pri tem pa se je parnik naginil. Most je padel v morje in z njim vred kakih 30 oseb. Mornarji su spustili takoj rešilne čolne in so rešili vse ponesrečene. En potnik se je pri padcu teško poškodoval.

NAZNAILO.

S. N. P. P. S. dr. „Edinost“ naznanja po sklepu izvanredne seje, da ima vsaka ženska od 16. do 40. leta ugodnost, da pristopi k društvu. Redna seja se bo vršila 12. oktobra dop. ob 9. uri. Dr. zdravnik je dr. E. J. Kern. On ima potrebne listine za preiskavo prosilcev k društvu. Ženske, tu imate lep priloiko, ki še niste v podpo-

ri in katere vas veseli krasno narodno petje, da se vezbate v petju in objednem imate pravice in dolžnosti kakor moški člani našega društva. Za nadaljna pojasnila se obrnite na tajnika Frank Makše, 3512 St. Clair ave. (78)

Zahvala.

Ko sem se mudil v Clevelandu, so mi rojaki najlepše postregli, kar so mi mogli, in na tem mestu se zahvaljujem vsem prijateljem in znancem v Clevelandu, kakor tudi v Pennsylvaniji. Lepo se zahvaljujem za bljuden sprejem za časa mojega bivanja med njimi. Vaša naklonjenost mi bude za vedno ostala v spominu. Frank Keržičnik.

Komarjevi piki

so zelo neprijetni in boleči. Da olajšate bolečino ter antiseptično osnažite dele, rabite Severov Antisepsol. Priporočaja se tudi kot ustno izpiralo zoper gnitje zob in otekle zobrne, kot grgralo zoper obolelo grlo in kot vzbrizgalo v slučaju nosnega katara. Rabi se lahko, kjerkoli se more rabiti antiseptična tekočina. Cena 25c. Naprodaj je v vseh lekarnah. Zahtevajta Severov Antisepsol. Ako ga ne morete dobiti v vaši okolici, naročite ga od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Fantje se sprejmejo na stanovanje in hrano. 5605 Bonna ave. (78)

IZURJENI ČEŠKI knjigovez

B. F. PRIHODA

se priporoča Slovincem v vezavo vsakovrstnih knjig, posebno pripovednih in mašnih. Lično delo, nizke cene. * * *

Naročila sprejema

CLEV. AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE.

LAUBOV GOLDEN RUD KRUH

je narejen v pekarni tako čist, kakor od vaše matere, draga gospa. Okusen kruh, vsak hlebec zavit v papir. Vsi grocerji.

The **Jacob Laub Baking Company**
4919 LORAIN AVE.

SLOVENSKO PODJETJE.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam.

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastoj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja **PAROBRodne LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah.

pošilja **DENARJE** v staro domovino potom c. kr. pošne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdo, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Prodaja vsakovrstnih cigareta.

TELEFON PRINCETON 1944 L

MIHAEL SETNIKAR
Slovenska Gostilna
6131 ST. CLAIR AVE.

Priporočam rojakom in društvom prvo slovensko divorano v Clevelandu za veselice, igre, povere in krtne slavnosti, kakor tudi za vse druge prilike.

Prodaja vsakovrstne cigareta.

JOHN GORNIK

Slovenski krojač,
6105 St. Clair Avenue N. E.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in tpečnih jenskih in simeških oblek ter sukenj. Prodajam obleke po meri in že narejene. Priporočam se slavim slov. društvom v naravno uniform in izvršajem vsa druga krojaška naročila.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščin.

Telefon Princeton 2402 W Svoj k svojim!

Čudovita zdravljenja.

—ooo—
Za kronične bolezni med našimi ljudmi.
—ooo—

Vsi pravijo, da so ozdraveli, dočim jim drugi niso mogli pomagati.

Z električno - radičnim zdravljenjem so zopet zadobili zdravje in srečo, prosti bolečine in skrbi.

Če trpite na kakšni kronični bolezni ne odlašajte niti en dan, pač pa takoj preiščite ta zdravila.

Naj vas preiščejo zdravniki s svojimi čudovitimi aparati, in naj vam gotovo dokažejo, da tu ni ugibanja, kadar se ti moderni instrumenti rabijo za preiskanje bolezni.

Z mikroskopom, stiskalcem krvi in X žarki gledate bolezni naravnost v obraz, in če vam je znano, kaj vam dela preglavico, tedaj je zdravljenje gotovo.

Mnogo ljudi, ki so že leta trpeli na kroničnem katarju, revmatizmu, želodcu, pljučah, na nervoznosti in krvi, ker niso hoteli vrjeti, da je jako zdravilo za nje, so prišli v ta urad kot zadnje zavetišče, in so sedaj zdravi, močni, in srečni.

Njih imena in pisma polna zahvale, so na razpolago v naših uradih. Pridite in pogledjte si jih.

Ne zgubite upanja, dokler se niste posvetovali z

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. blizu 9. ceste.

Uradne ure od 9. zjutraj do 4. popoldne. od 7. zvečer do 9. zvečer.

Ob nedeljah od 10. zjutraj do 12. dopold.

SLOVENSKO PODJETJE.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam.

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojasnila in nasveti zastoj.

AUGUST HAFFNER,
1203 Norwood Road.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St., NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave., CLEVELAND, O.

Prodaja **PAROBRodne LISTKE** za vse prekmorske parobrodne družbe po izvornih cenah.

pošilja **DENARJE** v staro domovino potom c. kr. pošne hranilnice na Dunaju; hitro in ceno.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro tvrdo, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Mali oglasi.

Takoj dobi delo izurjen groce-rijski pomočnik. Vpraša naj pri Prevec in Pekolj, 1293 E. 55th St. (78)

NAZNANILO.

Od dr. Sreca Marije (staro) so za mesec september suspen-đirane sledeče sestre: Vehnar Helena, Jereb Josipina, Strle Ana, Mulec Ivana, Praznik Neža, Milavec Alojzija, Suhadolnik Franja, Kus Ivana, Ana Mauer, Bubanovič Ana, Kikelj Reza, Slapnik Franja, Gorjup Josefa, Brodnik Ivana, Jenko Franja, Knaus Marjana, Bar-
barič Matilda, Miklavčič Ana, Verbič Justina, Vehar Marija, Verbič Rozalija, Suštaršič Uršula, Stavajne Ivana, Pristav Marija, Maver Marija, Zamec Jera, Brodnik Marija, Marolt Marija, Logan Uršula, Ocvir-
rek Neža, Merhar Ivana, Stampel Marija, Glavič Jerica, Zor-
ko Josefa, Perušek Marija II, Horvat Reza, Miklavčič Ivana, Kralj Franja I., Rožanc Jeri-
ca, Kvartič Marija, Jesenovec Marija, Papež Franja, Zrnel Marija, Ogrinc Rozalija, Per-
ko Cecilija, Bajc Marija, Staj-
dakar Marija, Hace Marija, Po-
nikvar Marija, Ahlin Marjeta, Žagar Neža, Hribar Cecilija, Henčič Slava, Crnovatc Cila, Les Helena, Zakrajšek Leo-
poldina, Verhovec Ana, Ben-
denk Reza, Kraševc Marija, Polanc Uršula, Magličič Jeri-
ca, Jurca Nežika, Sajatovič Ana, Isteni Antonija, Pelan Ivanka, Kramaršič Marija, Mekinda Ljudmila.

Sestrski pozdrav
Franja Trbežnik, II. tajnica.

Izurjen mesarski pomočnik
šče Mele. Je dober delavec.
Vprašajte na 1091 Addison Rd

Popolnoma novo pohištvo na-
prodaj. Vprašajte pri Mrs. H.
J. Goodman, 6504 St. Clair ave.

Dve hiši naprodaj. Nove hiše.
Ena osem, druga devet sob.
Loti 40x115. Vprašajte 395 E.
165th St. (79)

Mesnica naprodaj. Vse kar je
žraven. Najboljši zaslužek.
Vpraša se v uredništvu. (78)

Zahvala.

Podpisani se najiskrenejše
zahvaljujem Rev. John Mertel-
nu za njihovo neprecenljivo
postrežbo za časa našega biva-
nja v Pittsburgu. Bog vas
živi na mnoga leta. Jos. J.
Peshell, in Jos. Spreitzer.

NAZNANILO.

Bratom Sokolom se tem potom
naznanja, da se bodoje za na-
dalje vršile redne mesečne se-
je od oktobra do maja prihod-
njega leta vsako tretjo nedeljo
v mesecu ob 2. uri popoldne v
veliki Knausovi dvorani. Na-
zdar!

Fr. Hudovernik, tajnik.

Zahvala.

Dr. Slov. Sokolice se tem
potom uljudno zahvaljujejo sl.
občinstvu za tako sijajni ob-
isk zabavnega večera, zahva-
ljuje se gospici Tončki Likarje-
vi za prekrasni nagovor, za-
hvaljujemo se br. Sokolom za
tako udeležbo, v enakem slu-
čaju prilitimo tudi mi vam na
pomoč. Brat in sestra! Roko v
roki, delujmo složno za procvit
slov. naroda. Apelinam na c.
sestre Sokolice, da se polno-
številno udeleže prihodnje m.
seje dne 7. okt. Prebran bo de-
vettmesečni račun in ukreniti
imamo zelo važne stvari glede
sokolskega ženskega narašča-
ja. Sestre, zavedajte se, da dr.
Slov. Sokolice, ni zamrlo, tem-
več je oživelo, sestre na plan,
pokažite svojo narodno idejo
pred svetom, da se ne bojuje
nikakih zaprek od strani sov-
ražnikov.

Prosimo, katera kaj dolguje,
da ista poravna pri mes. seji,
dolžnost sester je, da se rav-
najo po pravilih. Sestrski Na-
zdar!

Fany Trbežnik, tajnica.

SLOVENSKA KROJAC- NICA ZA VSE.

Popravljamo, likamo, čisti-
mo in barvamo moške, kakor
tudi ženske obleke. Izdeluje-
mo nove moške obleke po naj-
nižjih cenah. Naša posebnost
je izdelava ženskih oblek in
površnikov (overcoat.) Ako
rabite obleko, idite v mesto
ter se informirajte o cenah,
potem pridite k nam in prepi-
čali se bode, da je naše ro-
čno delo bolje in ceneje, kakor
tovarniško v mestu. Cena za
delo ženskih oblek od \$4.75
naprej. Nobeno delo ne zapu-
sti naših prostorov, dokler nismo
zadovoljni z njimi, kakor tu-
di vi. Popravljamo tudi druge
kupljene, skazene obleke
po zmernih cenah. Obiščite nas
ali pa nas pokličite po tele-
fonu in se sami zglasimo pri
vas. Pokličite nas lahko tudi z
površnico. Popolna garancija
za vsako delo.

I. SMUK,
4706 St. Clair avenue.
Cuy. Central 4627 L.
(Fri-st. 77-85)

POZOR!

Vsem Slovincem, ki stanu-
jejo v Collinwoodu in okolici
se priporoča slovenski fotogra-
fist, kakor tudi bratom Hrvato-
m, da izdeluje vsakovrstne
slike kakor družinske, poročne
ter slike otrok. Pri vsakem du-
catu naročil dobite eno veliko
sliko zastoj. Pri meni dobite
lepe slike po nizki ceni. Vse de-
lo je garantirano. Slikanje se
izvršuje samo ob nedeljah.

J. S. WIDIGOJ,
slovenski fotograf,
487 E. 152nd St. blizu Wa-
terloo Road. Fri-st. 77-87.

ZAHVALA.

Dr. Lunder - Adamič izreka
tem potom pristrčno zahvalo
slovenskemu občinstvu za ob-
bilan poset, kakor tudi igral-
cem za njih občudovano vz-
trajno delovanje. Pristrčna hva-
la gospej Ani Pengov, ki je
prijetno iznenadila društvo z
umetno dovršenimi portreti
Lundra in Adamiča. Dramati-
čni odsek društva prijazno vabi
vse igralce in igralke igre
"Krvava noč v Ljubljani" na
prijeten prost večer dne 27.
sept. v soboto ob 8. uri. Dra-
matični odsek bo preskrbel, da
bo večer v vseh ozirih kar naj-
bolj zabaven. Vabljeni so vsi
člani dr. Lunder Adamič, kakor
tudi prijatelji društva in
igralcev, da se udeležijo zabav-
nega večera v soboto ob 8. uri
zvečer v Knausovi dvorani.
Dramatični odsek.

Veselite in zabava.

Mi si moramo prizadevati,
da dobimo od življenja kolikor
mogoče veselja in zabave. Bo-
ditelji veseli in povzročite, da so
drugi veseli. Prvi pogoj zdrav-
ja je sreča in sreča je zdravje.
In če ste zdravi, tudi dobro pre-
bavljate. Če je prebava slaba,
poživelo jo bo Trinerjevo a-
meriško grenko vino. Izžene
iz telesa vse snovi, ki ne spad-
ajo tja, naredijo želodec čist,
da bo sprejemal vso hrano, ki
spada tja. Pomaga pri prebavi.
Rabite to zdravilo, ko zgubite
apetit, kadar ste zaprti, čutite
notranje bolečine. Zdravilo de-
luje točno in varno. Po lekar-
nah. Jos. Triner, izdelovatelj,
1833-39 So. Ashland Ave. Chi-
cago, Ill. Kadar potrebujete
lajšilo, da preženete bolečine,
rabite Trinerjev liniment.

Soba se odda v najem za 2
moška brez hrane. Vprašajte
1328 E. 53rd St.

Slovenski brivec dobi stalno
delo. Plača \$13 na teden in
prosta soba. Oglasite se 18523
Waterloo Rd. Shore Line Stop
17, Collinwood, O.

Pozor, pozor!

Naznanjam vsem svojim od-
jemalcem in drugim rojakom,
da sem kupil mnogo zalogo
dobrega grozja, in pričnemo
s stiskanjem že ta teden. Kdor
hoče imeti dobro, pristno vi-
no, naj se zglaš pri meni. U-
pam, da bom vsakemu odje-
malu dobro postregel. Nick
Vidmar, 1145 E. 60th St.

(77)

Nprodaj slaščičarna z hišno
opravo radi odhoda v staro
domovino. Po nizki ceni. Vpra-
šajte Fr. Oblak, 3843 St. Clair
ave. (77)

KJE JE moja sestra Julijana
Struna, omožena, poprej Rog-
gelj. Če kdo Slovencev ve za
njo, naj mi naznani njen na-
slov ali naj se sama javi. Pred
3, leti je živela v Clevelandu.
Prosimo, da se mi javi, če je še
tam ali kje drugje. Terezija
Sever, Box 35, Diamondville,
Wyo. (78)

Pozor rojaki, pozor!

Da si napravim več prosto-
ra v svoji trgovini za naroče-
no blago, ki pride kmalu, sem
nameni znatno znižati cene pri
vsem blagu in začnem prodaj-
ati po znižanih cenah 24. sept.
zjutraj ter končam 30. sept.
zvečer. Priporočam se gospo-
dinjam za nakup vsakovrstne
kuhinske posode, kakor krož-
nikov, skled, loncev in sploh
vse, kar se nahaja v dobro o-
premljeni kuhinji. Nadalje ku-
hinske peči, pralne kotle, kop-
alne posode za otroke, koše
za perilo, perilne stroje, kras-
ne postelje z vso opravo. Pri
nakupu pečij za plin, uredim
vsakemu zastoj.

Gospodarjem in mizarjem se
nudi lepa prilika, da si poceni
spopolnite svoje potreščine in
orodje, ki ga imam obilo naj-
različnejše vrste v zalogi. Pri-
poročam se nadalje vsem novo-
poročencem za nakup trpezne-
ga pohištva po zmernih cenah
in posebno opozarjam na kras-
ne omare za obleke. Vse moje
blago je garantirano in smelo
trdim, da je trpežnejše in tu-
di ceneje, kakor blago, ki ga
kupite pri Abrahamovičih. Pri-
dite in prepričajte se. Pri več-
jih naročili izdaten popust.
Za obilen obisk in povzdigo
moje trgovine se priporoča
JOSIP JERIČ ml.,
3583 E. 81 St. (78)

RESNICA.

Ali ste že kdaj mislili kupiti
par lesenih čevljev?

Taki čevlji se ne bi nikdar
zrabili, pač pa bi posamezni
kosi odpadali in povzročali bo-
lečine na nogah. Ravno tako
morate misliti o cenem bo-
bozdravništvu. Kakor vam po-
vzročajo leseni čevlji mnogo
neprikl, ker so nesnažni, tako
se tudi slabo in ceneno zoboz-
dravništvo nikdar ne spleča.
Bolje je, da si ne daste zob šči-
stili ali popraviti, kot če išče-
te poceni delo. Jaz si največ
prizadevam, da opravljam zo-
bozdravniški posel po najbolj
zmernih cenah. Vsi instrumenti
se popolnoma čistijo, predno
se jih zopet rabi. V mojem ura-
du se govori ogrsko, slovensko,
poljsko, češko, nemško in slo-
vaško.

Dr. S. HOLLANDER,

Vog. 55. ceste in St. Clair ave.
Vhod na 55. cesti žraven
Franks Dry Cleaning Co. Isti
vhod kakor k doktorju Schottu
na 55. cesti nasproti Lake
Shore banke. Zaprto ob sredah
popoldne in zvečer in v petek
zvečer. Sicer pa vedno odprto.
Od 8. zjutraj do 8. zvečer. Pri-
nesite ta oglas s seboj, da bo-
dete videli, da ste na pravem
prastoru.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani naznanjam,
da sem odprl trgovino z mo-
dnim blagom. Imam blago na
jard, vse vrste spodnje perilo
za celo družino, sploh vse, kar
se potrebuje. Imam tudi dobro
šiviljo v trgovini, ki izdeluje
ženske in otroče obleke. Za
obilni odjem mojega blaga se
priporočam.

J. F. KOS,
15406 Calcutta ave.
Collinwood, Ohio, stop 116.
Fri. 71-77

JOHN L. MIHELICH,

3048 St. Clair ave.
Slovenski tolmač na sodnijah
in v raznih drugih zadevah.
Javni notar. Izvršujem vsako-
vrstna k notarstvu spadajoča
dela. Iztirjujem vsakovrstne
odškodnine za poškodbe. Raz-
ne odvetniške nasvete preskr-
bim brezplačno. Zavarujem
proti ognju in drugim nezgo-
dam. Moj urad je na 6117
St. Clair ave. v ozadju. Urad-
ne ure od 1—2 pop. in v torek,
četrtrek in soboto od 7—8. zve-
čer. Ob nedeljah od 9—12.
(99)

BERITE IN PAZITE!

Naznanjam vsem cenjenim
Slovenkam, da sem že skoro
dobil vso in čisto svežo zalogo
vsakovrstne jesenske in zim-
ske gotove obleke, kakor na
primer fine ženske kakor tudi
otročje suknje, obleke s žek-
tom, princes obleke, kikle,
vsakovrstne ženske in otroče
pletene jopiče, (sweaters) vso
vso najboljšo žensko in otro-
če spodnjo opravo, rokavice,
nogavice in še mnogo drugega
blaga, katerega bode doblili
pri meni vedno po nižji ceni,
kakor kje drugje.

Ker sem svojo trgovino za-
čel z namenom, da so boljši
mali in gosti dobički, kakor
veliki in redki, zato dobite pri
meni vse po najnižji ceni. Za
obilen obisk in podpiranje mo-
jega novega podjetja se naj-
topleje priporočam, in vam
ostanem tudi vedno hvaležen.
BENO B. LEUSTIG,
6242 St. Clair ave.
tretja vrata od Addison Rd.
(73-95)

NAZNANILO OBČINSTVU.

Rojaki v Clevelandu in oko-
lici. Spodaj podpisani naznan-
jam, da sem kupil veliko zalogo
moških suknij in oblek,
raznovrstnih barv in velikosti,
narejene po najnovejšem kro-
ju. To je prva in edina sloven-
ska trgovina, z moškimi ob-
lekami po \$10.00 v sredi slo-
venske naselbine. Pričakovati
je, da si ogledajo vsi slovenski
možje in fantje našo veliko za-
logo oblek in suknij. Samo
\$10.00 in dobite močno in le-
po narejeno obleko ali suknjo
pri rojaku

LOUIS GORNIK,
6033 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.

V zalogi imamo tudi raznovr-
stne čevlje in vse moške po-
treščine.

Pozor!

Naprodaj je slaščičarna, to-
bakarna, in trgovina šolskih
potreščin. Jako dober pro-
stor za Slovence. Dobra zala-
ga. Nasproti Uhlman dvorane.
1391 E. 55th Str. (78)

HIŠE NAPRODAJ.

8 sob 2 druž. E. 45 St. \$2350
7 sob 1 druž. Ortor. Ct. \$2400
16 sob. p druž. E. 6. St. \$4300
12 sob 3 druž. E. 53 St. \$5200
8 sob 3 druž. E. 53 St. \$3300
12 sob 3 druž. E. 6. St. \$3400
6 sob 2 druž. E. 61 St. \$2200
12 sob 2 druž. E. 64 St. \$4500
9 sob 3 druž. E. 61 St. \$3900
10 sob 2 druž. E. 63 St. \$3100
9 sob 2 druž. E. 49 St. \$3300
5 sob 1 druž. E. 59 St. \$2400
9 sob 2 druž. E. 61 St. \$3800
11 sob 2 druž. E. 60 St. \$4200
9 sob 2 druž. E. 60 St. \$3100
5 sob 1 druž. E. 69 St. \$3200
7 sob 2 druž. E. 65 Pl. \$2800
9sob 3 druž. E. 61 St. \$3900
16 sob 4 druž. E. 61 St. \$3600
11 sob 4 druž. E. 55 St. \$6000
1 družina Orton Court \$2400
3 družine Norwood Rd. \$3500
2 družine Norwood Rd. \$3800
1 družina Carry avenue \$2200
2 družine Bonna avenue \$3500
2 družine Glass avenue \$3500
1 družina Prosser ave. \$2600
1 družina Homer avenue \$2700
3 družine Standard ave. \$3400
2 družine Standard ave. \$2700
3 družine Prosser ave. \$3300
1 družina Homer avenue \$2300
2 družine Carry avenue \$2400
3 družine Orton Court \$3100
1 družina Edna avenue \$2700
1 družina Edna avenue \$2900
2 družine Carry avenue \$3100
2 družine Bonna avenue \$3150
Imam še nekoliko drugih hiš
za trgovino. Vprašajte za bolj
natančna pojasnila pri meni.

JOHN ZULICH

1165 Norwood Rd.
Princeton 1208 R

HARMONIKE!

Naprodaj so nove Lubasove
harmonike, trivrstne, nemško
uglašene z zlahtnim lesom fur-
nirane, z najlepšim mozaikom
vložene, 30 tipk, 11 basovih
tipk, pri basih zvonček, zračni
bas na dnu, s prav močnimi
jeklenimi glasovi s popolnoma
aluminijevimi ploščami, zelo
lahke za igrati, kar najhneje
izgotovljene. Cena \$50. Ena
harmonika se nahaja v trgovini
šivalnih strojev pri R. Perdanu,
6024 St. Clair ave. in je vsa-
kemu kupcu na ogled. Pisma
je naslovljati: Alois Škulj, Box
1402, New York, N. Y. (99)

—Edini pooblaščen kolek-
tor za čitatnico je Evtahij
Brezovar, raznašalec Clev.
Amerike.

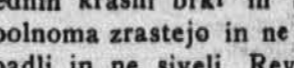
Rad bi zvedel kje je Jos. Adam-
le, p. d. Oklukar. Zglaš naj
se pri meni brez vse skrbi. L.
Recher, Euclid, Ohio. (78)

Najnovejše za rojake

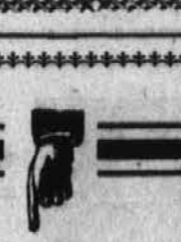

Jedini naš rojak v Ameriki je
dobil priznanje od vlade iz Wa-
shingtona, da ima najboljša
zdravila kakoršnih še ni bilo.
Alpen tinktura, od katere v 3
dneh prenehajo lasje izpadati
in v 6 tednih lepi, gosti lasje
popolnoma zrastejo in ne bodo
več izpadali in ne siveli. Alpen
pomada, od katere moškim v
6.tednih krasni brki in brada
popolnoma zrastejo in ne bodo
odpadli in ne siveli. Revmati-
zem, kostibolj, trganje v rokav-
nogah in krizicah, vam v 14
dneh popolnoma odpravim.
Vsakovrstne rane opekline
kurja očesa, bradovice, potne
noge, ozeblina in vse druge sli-
čne bolezni se pri meni hitro
ozdravijo. Cenik pošljem za-
stoj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ,
1028 E. 64 Street.
CLEVELAND, OHIO.

DO nadaljnega na-
znanila bo zoboz-
dravniški urad dr.
Kalbfleisch zaprt ob
sredo popoldne v po-
letnih mesecih. Ob
tem času pa je urad
odprt ob nedeljah od
9:30 zjutraj do 12.

Dr.
Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med
New Yorkom in
Avstro-Ogrsko

Fina podvorba, električna
luč, izvrstna kuhinja, pro-
sto vino, kabine tretjeje raz-
reda na ladiji Kaiser Franz
Joseph I. in Martha Wa-
shington. Govorijo se vsi
avstrijski jeziki. Parniki od
plujejo iz N. Y. ob 3. pop.

ARGENTINA
May 28th
OCEANIA
June 7th
MARTHA WASHINGTON
June 14th

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y.
all pa na primarne agente
v Z. D. in Canada

Glajte, da ne
dobite ničvredne
ponaredbe, zahtevajte
vedno originalni Pain
Expeler z krmilom, kakor
vidite na sliki.

KDOR HOČE DELA

Veliki Slovensko - Angleški Tolmač
da se bo lahko in hitro brez učitelja priučil angleščini. Kajta obarje slov.
angl. razgovor za vsakdanjo potrebo, navodila za angl. pismo, spoznavanje
angleških plem in kako se ostane ameriški državljan. Vrhunsko izkuš-
tvo. Dozaj naj večji slov. angl. in angl. slov. sluvav. Kajta trdo in skrupu-
platno vezana (nad 428 strani) stane \$2.00 in se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.
hitro in največje salofnikstvo slov. angl. in raznih slov. knjig.

Hranite denar s plinom.

RABITE PLIN ZA KUHANJE, GRE-
TJE, ZA VROČO VODO, ZA RAZSVET-
LJAVO. MI IMAMO PEČI ŠTEDILNI-
KE IN MANTLE ZA PLIN. PRIDITE
K NAM IN NAS ZASTOPNIK VAM
BO POKAZAL,
KAR JE NAJBO-
LJEGA ZA RA-
BO.

THE EAST OHIO GAS CO.
Superior Avenue
Opposite Hollenden Hotel
Main 4886 Central 902
CLEVELAND, OHIO.

Čiščenje in likanje oblek.

DOBRO DELO. NIZKE CENE.
Moške obleke \$1.00
Moške suknje \$1.00
Jopiči.....50c
Ženske kikle 50c
Ženske dolge suknje \$1.00
Ženske obleke \$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W 1574 E. 55th ST. East 2800
A. J. DAMM, poslovodja.

KRASNI
GRAMOFON
z 12 pesnimi zastoj.
\$75. stroj za \$38.00
90 dnij na poskušanje
zastoj.
\$40. stroj za \$25.00
Pišite po krasni katalog
Transatlantic Co.
76 CORTLANDT STREET,
NEW YORK, N. Y.

V divjih Kordiljerah

(Objavljeno romana "Ob reki Rio de la Plata")

DRUGO POGLAVJE

Stari puščavnik.

V naglici ustrelim z brzocevnim puščavnikom ali šestkrat v smeri, od kod je prihajal glas. Toda zdelo se je, da se ga danes ne prime nobena kroglja, kajti slišal nisem nobenega glasu, iz katerega bi sklepal, da je ranjen.

"Prokleta!" kolne Pena. "To je bil večer. Vse gre nam na prsti, in končno bi bil skočil od lastnega tovariša zadavljeno. Zakaj ste pa ravno me ne ugrabili in ne njega?"

"Ker nisem njega, pač pa vas zagledal."

"Mene zagledali? Ali imate kakšen vzrok, da me zgrabite?"

"V naglici vas nisem spoznala. Zakaj ste se mi pa iz rok izpuli?"

"Jaz? Saj mi niti v glavo ni padlo, da bi se vam iztirgal iz rok. Dočim ste me vlekli naprej, sem padel jaz preko sendadora, ki je ležal ravno tam, kamor sva se hotela rešiti."

"To je seveda smola."

"Da. Pa tudi sreča smo imeli, ker adut je ravno tako prestrašen kot jaz. Vendar me je ugrabil in opazil sem celo, da mi je odnesel orožje. Skušal sem zadaviti njegovo roko, toda potegnil jo je z nožem vred skozi svojo pest; moral sem ga opustiti, ker mišim, da mi je raztrgal vse prste. In ravno tedaj ste vi zaklicali, in to ga je k sreči tako prestrašilo, da je nagloma pobegnil."

"Kakšna smola, kakšna stotina smola. Da bi ga vsaj držali dve sekundi."

"Držal Z mojimi odrezanimi prsti? Prosim naredite vi kaj!"

"Odrezanimi prsti? Kaj vam jih je res odrezal?"

"Pena preišče svoje prste in reče:

"Ne, prsti so še tu in celo ranjeni niso, le urez se pozna na dlan. Upam, da se stanje kmalu vrne, ker on ima vsa lovaška zelišča, ki ustavijo krvavitev."

"Desierto je slišal naše klice in je prihitel bliže. Ni bil malo razjarjen, ko je začel, kakšno srečo je imel sendador. Iz svoje torbe potegne svoja orodja ter obveže senor Penovo roko."

"Če bi sendador sedaj skušal prodreti skozi naš krog, bi se mu to posrečilo, kajti stari desierto je zapovedal svojim ljudem, da ga pustijo skozi, toda mi ti stvar takoj naznanimo. Toda misila je ura za uro, ne da bi nam kdo kaj sporočil. Polnoč se je bližala in luna je bila ter okolico obsijala z močnim sijem."

"Mbokovis so bili seveda prestrašeni radi naših strelcev. Tudi oni so razpostavili straže. Ko je luna izšla, so Toba Indijanci zagledali svoje sovražnike in takoj pričeli streljati na uje. Pokazalo se je, da naši Indijanci nikakor niso dobri strelci, kajti njih kroglje so dobro pogodile svoj cilj. Mnogo Mbokovis pade; drugi pa se skrivajo za grmovje."

"Seveda nas je sovražnik ravno tako dobro videl kot mi nje. Celotno preštetih so mogli šteti naših ljudi, in pričakovali smo, da se bodejo v skupinah skušali prebiti skozi naše črte. Toda noč je minila, ne da bi se kaj zgodilo. Zdelo se mi je, kot da je igra dobljena."

"S seboj smo imeli daljnogled, in s pomočjo istega ter pri svetli luči dneva smo lahko opazovali, kaj se godi za grmovjem, kjer so tičali Mbokovis. Ob robu grmovja leže straže, ki opazujejo naše taborišče. Za njimi so pa zbrani ostali ljudje, kakor se je zdelo, k nekakem posvetovanju. Pričakovati je bilo, da kmalu čujejo uspeh tega posveto-

vanja.

V kratkem času opazimo, da Mbokovi osedlajo one konje, katere so imeli pri sebi. Mbokovi so mislili, da mi ne moremo opaziti, kar se godi v grmovju. Da imamo pri sebi daljnogled, seveda niso vedeli. Naši Tobi so dobili povelje, da nikar ne streljajo na konje, temveč na ljudi, toda le tedaj, ko imajo cilj dobro pogoden. Mbokovi se obračajo proti vshodni strani; najbrž nameravajo v tej smeri pobegniti. Jaz dvignem svojo puško v zrak in dam dogovorjeno znamenje. Peni in desierto, nakar slednja dva obvestita vse vojnike v krogu. Naši ljudje so bili torej pripravljeni.

Mbokovi so bili sedaj globoko v vshodnem delu lesovja, da jih nisem mogel več videti, kar tudi potrebno ni bilo, kajti izpad se je pričel. Grozno tuljenje je pričetek Nekaj strelcev pade. Kmalu pa nastane redno streljanje, ki traja kakšne dve minuti. Naši vojniki so se združili na oni strani, kjer so hoteli Mbokovi pobegniti. Naši so dobro streljali in so tudi sovražnika kmalu prepodili. To je bil nauk za Mbokove. Zatorej pa pošljem enega naših mož, da gre k sovražniku in se z njim pogaja. Vzame drvesno vejo, priveže na njo bel robec in koraka proti grmovju. Vidim, da obstane in nekaj govori, nakar se oglasi več glasov, potem pa nastane splošno tuljenje in puščice začnejo žvigati okoli našega poslanca. Ko se vrne, nam pove, da so mu rekli, naj napademo njih taborišče, če jih hočemo premagati, naših krogelj se pa ne bojijo. Desierto pa reče:

"Ali jim hočemo odgovoriti, kakor se jim spodobi?"

"Da," odvrnem. "Hoteli so nas pomoriti, zakaj bi jim torej prizanašali. Krog, ki ga tvo rimo okoli Mbokovis, moramo bolj stesniti, vendar ne toliko, da bi nas zadeli s svojimi puščicami. Kdor se prikaže, na tega naj se strelja."

Da pa Mbokove čim hitreje dobimo v past, pošljem poslanca še enkrat k njim, a jih opozorim na mojo osebo. Sicer ga zopet sovražno sprejmejo, vendar opazim, da rudečkarji tišičjo proti oni strani, kjer sem jaz stal.

Počasi korakam nazaj in se vedno bolj oddaljujem od taborišča. Vedel sem koliko lahko zaupam svoji medvedovski. Konečno se ustavim v taki razdalji, o kateri noben Indijanc ne bi vrjel, da moram zadeti s kroglo. Skozi daljnogled si zapomnim gotovo točko v taborišču Mbokovis, nakar kratko pomerim z medvedovko, napnem in ustrelim, daljnogled na očih. Na točki, kamor sem pomeril, vlada velika zmešnjava. Najbrž je moja krogla zadela več ljudi. Ljudje leže na zemlji, drugi skakajo semintja, ostali pa kričijo, da se je razleglo do neba. Jaz pa drugič pomerim in ustrelim. Tuljenje se poveča, znamenje, da je tudi ta krogla zadela. Ko se vrnem na svoje prvotno mesto, reče desierto:

"To je strašna puška. Tudi meni se je nemogoče zdelo, da bi pogodili na tako daljo."

"Ha! Naredil sem še boljše strele z njo. Zdi se mi, da so ljudje ranjeni. Naš namen pa je dosežen, kajti ljudje se bodejo prepričali, da niso varni pred našimi krogljami. Upam, da se kmalu udajo."

"Jaz tudi. Ali naj z njimi govorim? Jaz uživam pri vseh rudečkarji v Gran Chaco tako spoštovanje, da se nihče ne bo drznil na mene streljati. Torej bodite brez skrbi radi mene."

"No, torej ne bom ugovarjal. Toda kake pogoje jim bo-

dete stavili?"

"Kaj mi svetujete?"

"Milost. Dovolj krvi je te klo, od naše strani pa nobene kapljice! Mbokovi tudi sami krivi niso, pač pa so zapeljani."

"Imate prav. Sicer ne vem, kaj bodejo odgovarjali, toda strog ne bodem z njimi."

Desierto odloži orožje in častljivo koraka proti Mbokovom, ki ostanejo popolnoma mirni; nihče se ne oglasi tudi tedaj, ne, ko zginje starec za grmovjem.

Več kot eno uro čakamo, potem se pa odpre krog, in starec se vrne k nam v spremstvu šestih vojakov. Eden njih mo-

ra biti glavar. Ko pridejo do nas, reče desierto:

"Ta hrabri glavar Mbokovis bi rad govoril s senorji. Kakorjane odgovore dobi, tako se bo ravnal."

In po teh besedah se vsede. Pena in jaz se vsedeva poleg njega. Glavar Mbokovis nas ostro opazuje, potem pa reče:

"Haber in pobožen mož ne umori svojega brata. Mogoče pa svojega sovražnika?" odvrnem jaz.

"Previden mož si naredi sovražnika za prijatelja."

"Če je sovražnik s tem zadovoljen."

"Ali ljubite resnico?"

Dalje prihodnjič.

10 Cigarettes

Zakaj ne kadite najboljšega!

NEBO
CORK TIP
CIGARETTES

Brez primere.
Glorijozno dobre.

Naznanilo.

Vsem našim cenjenim naročnikom naznanjamo, da bomo od sedaj naprej imeli cene naših pristnih domačih pijač, priobčene od časa do časa v tem časopisu.

Brijavec	.....zaboj 12 steklenke	\$13.00
Tropinjevec	....." " "	12.00
Silvovka	....." " "	12.00
Cognac	....." " "	12.00
Kneipovo grenko vino	....." " "	6.00

CENA NA GALONE:

Silvovka	.....galona	\$2.75
Tropinjevec	....." " "	2.75
Cognac	....." " "	2.75
Whiskey	....." " "	2.00
Vino domače rdeče	....." " "	.50

Za obila naročila se priporoča:

The Ohio Brandy Distilling Co.
6102-04 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

J. S. Jablonski,
Slovenski fotograf

6122 St. Clair Ave. 4014 Broadway

Izdeluje slike za feuitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po niskih cenah. Za \$3.00 vrednostnih slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zaastonj.

VSE DELO JE GARANTIRANO.

**SLOVENSKO
PODJETJE**

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini dobite veliko izbera, pohištva, kakor omare za obleko, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole, postelje, žimnice, posteljne preproge, kovrte, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, vse kuhinjsko orodje, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raznih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE: POSODE VSAKE VRSTE PO ..... 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI ZAVOD. Sprejemamo naročila za kočije in automobile za vse prilike. Cene vedno najnižje. Postrežba točna.

Fran Zakrajšek,
SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST. TRGOVINA S POHIŠTVOM.
Tel. Princ. 1275-K 6208 St. Clair-av Tel. Princ. 1275-K

VEDNO \$10. ALERT OBLEKE \$10. VEDNO

Mi garantiramo našo obleko kot popolno volneno.

Vse mesto se je začudilo, ko smo začeli prodajati obleke po \$10.00, ki se drugje prodajajo po \$15 in \$18. To pa zmoremo radi tega, ker prodajamo blago naravnost iz naše tovarne, ki se nahaja na 1220 W. 6th Street. Mi imamo samo eno cenno in lahko si zberete vsako obleko ali suknjo, ki jo želite. Vprašajte vsakega ki je že kupil pri nas, in videli bode, da je zadovoljen, in da si je prihranil od \$5.00 do \$8.00.

VEDNO \$10.00

GLEJTE NA ELEKTRIČNI NAPIS.

ALERT CLOTHES,

5703 St. Clair Avenue,
BLIZU 55. CESTE.

Nerednosti prebave.

Da ste dobrega zdravja, ne smemo pustiti, da pridejo v nered naši prebavljalni organi, ker je to vedno znamenje boleznice celega telesa, ali posameznih organov. Brez prave hrane in prave prebave ni življenja. Raditega pa morate imeti vedno pri rokah kako zdravilo, ki vam v slučaju nerednosti prebavljajnih organov hitro pomaga. V takih slučajih priporočamo vsakemu dobro, zanesljivo in takoj delujoče

TRINERJEVO AMERISKO

GRENKO VINO

To izvrstno zdravilo očisti prebavljalne organe popolnoma, ne da bi telesu povzročalo kake težave. Zboljša vaš apetit, daje moč prebavljajnim organom, odstrani zaprtje in vse teškoče, ki so s tem združene. Rabiti se mora pri vsaki nepriliki.

Imejte to zdravilo vedno doma in rabite je kadar imate:

ZAPRTJE, GLAVOBOL, BOLEČINE V SPODNJEM DE- LU TELESA, SLABOST		NERVOZNOST, NEPREBAVNOST, ZGUBO APETITA. BRUHANJE, SLABO RAZPOLO- ŽENJE PO JEDI.
--	--	---

Ne vrjemite, da take bolečine same zginijo. Če se takoj ne zdravijo, vselej oslabiljo organe. Najbolje zdravilo vseh takih slučajih je

Trinerjevo ameriško grenko vino.

PO LEKARNAH. Zavrnite ponaredbe

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.